

Regionkontoret, Centrum för ekonomi stab  
Cecilia Aldén  
Epost: cecilia.alden@regionvastmanland.se  
Telefon:

## BESLUT OM ANSKAFFNING AV ER1-FORDON - MÄLARDALSTRAFIK AB

---

### Förslag till beslut

Region Västmanland ingår uppdragsavtal med AB Transitio som ger AB Transitio uppdraget att avropa och anskaffa 0,5 Dosto ER1-fordon med tillhörande högvärdeskomponenter och strategisk utrustning samt upphandla därtill hörande finansiering.

Region Västmanland ingår ett borgensåtagande såsom för egen skuld (proprieborgen) upp till 110 miljoner kronor jämte därpå löpande ränta och kostnader för den upphandlade finansieringen.

Region Västmanland ger i uppdrag samt befullmäktigar Mälardalstrafik att gentemot AB Transitio företräda regionen i arbetet med att avropa, anskaffa, förvalta och utveckla ingående Dosto ER1 med tillhörande högvärdeskomponenter och strategisk utrustning samt att ingå hyresavtal.

Region Västmanland beslutar att tidigare beslut om anskaffning av Dosto ER1-fordon (del av beslut RF 2023-04-18 § 48) ersätts av detta beslut.

### Ärendet i korthet

Mälardalstrafik MÄLAB AB ägs gemensamt av Region Stockholm, Region Sörmland, Region Uppsala, Region Västmanland, Region Östergötland och Region Örebro län. 2023 beslutades att komplettera fordonsflottan med tre Dosto ER1-fordon, vilket ännu inte verkställts. MÄLAB flaggade redan i detta beslut att en översyn av behov av fordon skulle göras och efter detta har ytterligare trafik tillkommit, bland annat mellan Stockholm och Uppsala. Styrelsen anser nu att det samlade behovet är 13 Dosto ER1-fordon för att kunna tillhandahålla en robust och stabil regionalstågstrafik, varav Region Västmanlands del fortsatt är 0,5 Dosto ER1-fordon.

### Detaljerad beskrivning av ärendet

#### Bakgrund

##### Tidigare beslut av ägarregionerna avseende etablering av dagens fordonsflotta

Inriktningen för dagens fordonsflotta fastslogs av Mälardalstrafiks styrelse den 11 december 2013 genom fastställandet av en strategisk inriktning avseende avrop av fordon. Utöver grundbeställningen finns i den strategiska inriktningen även en option avseende anskaffning av ytterligare fordon.

Vid styrelsesammanträdet den 19 mars 2014 beslutade Mälardalstrafiks styrelse att föreslå för ägare att avropa fordon enligt grundbeställningen och beslutsärendet beskrev den kommande processen samt gav förslag till beslutsformuleringar för respektive ägare.

I februari 2022 tog Mälardalstrafik emot de tre (3) sista fordonen av modellen Dosto ER1 från AB Transitio, motsvarande den grundbeställning som gjordes för Etapp 1

och Etapp 2, vilket innebar en omfattning av totalt 45 fordon av modellen Dosto ER1. I juni 2022 togs åtta (8) Dosto ER1 och tre (3) Regina X50 över från Region Uppsala vid integrationen av Upptåget. Totalt har Mälardalstrafik i dagsläget 53 fordon av typen Dosto ER1 och nio (9) fordon av typen Regina X50 till sitt förfogande.

### **Tidigare beslut av ägarregionerna avseende komplettering av fordonsflottan**

Vid styrelsemöte den 12 oktober 2022 beslutade Mälardalstrafiks styrelse att komplettera fordonsflottan genom anskaffning av ytterligare tre (3) Dosto ER1-fordon (genom ovan beskrivna optionsförfarande) och föreslå för ägarregionerna att var för sig besluta att ge AB Transitio ett uppdrag att anskaffa Dosto ER1-fordon samt upphandla finansiering. Vidare planerades det för en anskaffning av ytterligare tre (3) Dosto ER1-fordon (sammanlagt sex (6) fordon). Respektive ägarregion har därefter fattat beslut i enlighet med styrelsens förslag. Nedan följer respektive ägarregions tidigare beslut i enlighet med styrelsens förslag den 12 oktober 2022 ("Tidigare Besluten").

- (i) Region Stockholm: Regionfullmäktige 9 maj 2023 ärende 32 § 101 Anskaffning av ER1-fordon – Tilläggsavtal 3 till Samverkansavtal om utveckling av regional tågstrafik i Östra Sverige;
- (ii) Region Uppsala: Regionfullmäktige 26 april 2023 § 50/23 Anskaffning av ER1-fordon via Mälardalstrafik;
- (iii) Region Sörmland: Regionfullmäktige 25 april 2023 § 52/23 Mälardalstrafik - Beslut om anskaffning av ER1-fordon – Tilläggsavtal 3 till Samverkansavtalet;
- (iv) Region Västmanland: Regionfullmäktige den 18 april 2023 § 48 Mälardalstrafik MÄLAB AB - Beslut om anskaffning av ER1-fordon – Tilläggsavtal 3 till Samverkansavtalet;
- (v) Region Örebro län: Regionfullmäktige den 24 april 2023 ärende 25 § 54 Anskaffning av tågfordon för att öka reservkapacitet i Mälardalstrafikens trafiksystem;
- (vi) Region Östergötland: Regionfullmäktige den 18 april 2023 ärende 7 § 55 Mälardalstrafik MÄLAB AB - Beslut om anskaffning av ER1-fordon – Tilläggsavtal 3 till Samverkansavtalet RÖ 2022–13681.

### **Ärendet**

Den 12 oktober 2022 beslutade Mälardalstrafiks styrelse att komplettera fordonsflottan genom anskaffning av ytterligare tre (3) Dosto ER1-fordon och föreslå för ägarregionerna att var för sig besluta att ge AB Transitio ett uppdrag att anskaffa Dosto ER1-fordon samt upphandla finansiering. Respektive ägarregions fullmäktige beslutade i enlighet med styrelsens förslag.

Under 2023 och 2024 har arbete genomförts hos såväl AB Transitio som hos Mälardalstrafik för att realisera tidigare besluten. Processen att realisera tidigare besluten har inte slutförts. Mälardalstrafik och Transitio har löpande i olika forum informerat ägarregionerna om arbetsprocessens status.

Den 17 januari 2025 § 04 Beslutsärende – Anskaffning av ER1-fordon, beslutade Mälardalstrafiks styrelse enligt följande:

att villkorat av att Mälardalstrafiks respektive ägare fattar beslut enligt nedan, komplettera antal nuvarande fordon av modellen Dosto ER1 i verksamheten genom anskaffning av ytterligare 13 Dosto ER1, vilka ska tillhandahållas av AB Transitio baserat på motsvarande kommersiella modell som gäller för fordonsanskaffning via AB Transitio,

att villkorat av att Mälardalstrafiks respektive ägare fattar beslut enligt nedan, tidigare fattat styrelsebeslut, benämnt § 45 Beslut om anskaffning av Dosto ER1-fordon, från den 12 oktober 2022 ersätts av styrelsens beslut i detta ärende,

att föreslå för Mälardalstrafiks respektive ägare; Region Stockholm, orgnr: 232100-0016, Region Uppsala, orgnr: 232100-0024, Region Sörmland, orgnr: 232100-0032, Region Västmanland, orgnr: 232100-0172, Region Örebro län, orgnr: 232100-0164 samt Region Östergötland, orgnr: 232100-0040, att var för sig besluta enligt följande:

att ingå uppdragsavtal med AB Transitio som ger AB Transitio uppdraget att avropa och anskaffa X Dosto ER1-fordon [Not: X ska i kommande underlag för beslut inom respektive region ersättas med det antal fordon som respektive region ska gå i borgen för] med tillhörande högvärdeskomponenter och strategisk utrustning samt upphandla därtill hörande finansiering,

att ingå ett borgensåtagande såsom för egen skuld (proprieborgen) upp till X miljoner kronor [Not: X ska i kommande underlag för beslut inom respektive region ersättas med det belopp som respektive region ska gå i borgen för] jämte därpå löpande ränta och kostnader för den upphandlade finansieringen,

att ge i uppdrag samt befullmäktiga Mälardalstrafik att gentemot AB Transitio företräda regionen i arbetet med att avropa, anskaffa, förvalta och utveckla ingående Dosto ER1 med tillhörande högvärdeskomponenter och strategisk utrustning samt att ingå hyresavtal,

att regionens tidigare beslut om anskaffning av Dosto ER1-fordon (del av Tidigare Besluten, såsom definierat nedan) ersätts av detta beslut.

Vid ägarråd för Mälardalstrafik, den 12 februari 2025 § 07 Anskaffning av 13 fordon Dosto ER1, beslutade ägarrådet att godkänna styrelsens beslut.

### Ekonomi

Nedan tabell visar nuvarande omfattning av ägarregionernas borgensåtagande för Dosto ER1-fordon samt Regina X50 samt den utökning av borgensåtagandet som följer om beslut fattas om ytterligare anskaffning av fordon enligt ärendets förslag:

Sammanställning av fördelning borgen	Region Stockholm	Region Sörmland	Region Uppsala	Region Västmanland	Region Östergötland	Region Örebro	Summa
Nuvarande fördelning Dosto ER1	15	18	10	5	3	2	53
Nuvarande fördelning Regina X50	0	0	5	4	0	0	9
2022 Ingången borgen, ej verkställd	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	3
Förslag 13 stycken ER1 för Trafikutveckling T29-T34	5	2,5	4	0,5	0,5	0,5	13

För de Dosto ER1-fordon som nyanskaffas ska respektive ägare ingå ett borgensåtagande såsom för egen skuld (proprieborgen) till AB Transitio om 220 miljoner kronor per fordon. Nedan tabell visar på sammanlagt proprieborgensbelopp för respektive region om styrelsens förslag om nyanskaffning av 13 stycken Dosto ER1-fordon beslutas.

Sammanställning av fördelning borgen	Region Stockholm	Region Sörmland	Region Uppsala	Region Västmanland	Region Östergötland	Region Örebro	Summa
Förslag 13 stycken Dosto ER1 för Trafikutveckling T29-T34.	5	2,5	4	0,5	0,5	0,5	13
Proprieborgensbelopp för respektive region	1 100	550	880	110	110	110	2 860

Hyra för varje tillkommande fordon bedöms, efter att AB Transitio slutligen övertagit fordonen, (FTO), uppgå till cirka 15,5–16,5 miljoner kronor per år. Hyreskostnaden fördelas enligt Samverkansavtal avseende verksamheten i Mälardalstrafik Aktiebolag, bilaga 3 (Principer för Finansiering av samarbetet och verksamheten).

För närvarande pågår en översyn av bilaga 3 för att se att den såväl följer principerna för finansiering av samarbetet som att identifiera eventuella behov av justeringar i den intäkts- och kostnadsfördelningsmodell som fördelar intäkter respektive kostnader till respektive mellan ägarna till Mälardalstrafik.

### Mälardalstrafiks styrelses förslag till beslut

Att ingå uppdragsavtal med AB Transitio som ger AB Transitio uppdraget att avropa och anskaffa X Dosto ER1-fordon [Not: X ska i underlag för beslut inom respektive region ersättas med det antal fordon som respektive region går i borgen för] med tillhörande högvärdeskomponenter och strategisk utrustning samt upphandla därtill hörande finansiering,

att ingå ett borgensåtagande såsom för egen skuld (proprieborgen) upp till X miljoner kronor [Not: X ska i underlag för beslut inom respektive region ersättas med det belopp som respektive region går i borgen för] jämte därpå löpande ränta och kostnader för den upphandlade finansieringen,

att ge i uppdrag samt befullmäktiga Mälardalstrafik att gentemot AB Transitio företräda regionen i arbetet med att avropa, anskaffa, förvalta och utveckla ingående Dosto ER1 med tillhörande högvärdeskomponenter och strategisk utrustning samt att ingå hyresavtal,

att tidigare beslut om anskaffning av Dosto ER1-fordon (del av Tidigare Besluten, såsom definierat nedan) ersätts av detta beslut.

**Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser*****Verksamhetsmässiga konsekvenser***

Anskaffningen av ytterligare Dosto 13 ER1-fordon är en förutsättning för att kunna tillhandahålla en robust och stabil regional tågstrafik samt möjliggöra viss utökning.

***Juridiska konsekvenser***

Ärendet bedöms inte medföra några juridiska konsekvenser.

***Administrativa konsekvenser***

Ärendet bedöms inte medföra några administrativa konsekvenser.

***Ekonomiska konsekvenser***

Finansieringen av fordonen sker via AB Transitio. Region Västmanland får ett utökat borgensåtagande om 110 miljoner kronor. Utöver detta ingår borgen för eventuell upplupen ränta och andra kostnader som vid var tid är obetalda.

Hyra för varje tillkommande fordon bedöms, efter att AB Transitio slutligen övertagit fordonen, uppgå till cirka 15,5-16,5 miljoner kronor per år, för Region Västmanlands del mellan 7,8-8,3 miljoner kronor per år. Finansieringen hanteras i Regionplan.

**Hållbarhet*****Miljöperspektiv***

En väl fungerande kollektivtrafik gynnar miljön.

***Barnrättsperspektiv***

En prövning bedöms inte vara aktuell.

***Invånarperspektiv***

En väl fungerande kollektivtrafik med hög tillgänglighet möjliggör att invånare kan resa kollektivt till jobb, skola, fritidsaktiviteter med mera.

**Uppföljning**

Ärendet följs upp i ordinarie uppföljning.

**Beslutet skickas till**

Mälardalstrafik AB

AB Transition

Kollektivtrafikförvaltningen